

V I E N Y B Ė

74 M. 22 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. GEGUŽES (MAY) 27 D.

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR JUOZAS TYSLIAVA

Lodge, savo atsakymu į Gromyko tiradą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos posėdyje, palyginti, buvo gana taiklus.

Amerika yra verčiama budėti — žvalgytis viršum Sovietų Sąjungos ne su tikslu ką nors iš pasaly užpulti ir pavergti, bet — priešingai — nuo to apsisaugoti.

Ambasadorius Lodge išminėjo visą eilę Sovietų šnipų Amerikoje, neišskyrus net fakto, kad paties Chruščiovo vizito metu Sovietų Sąjunga buvo nutverta už šnipo.

Kai dėl tarptautinės teisės, kurios nekaltybę akiniuotam Sovietų užsienio reikalų ministeriui staiga parūpo, tai Lodge, savo atsakyme, deja, tepaminėjo Vengrijos tragediją.

O kur kiti Sovietų agresijos aktai, nė iš tolo nesuderinami su tarptautinės teisės nuostatais?

Su bolševikais, kaip ir su fašistais bei naciais praeityje, perdidelės ceremonijos yra pavojingos tiems patiems, kurie jas daro.

Be pagaliao prie jų neprieisi, ir todėl šiuo atveju reikėtų pradėti nuo pat Baltijos valstybių užgrobumo.

Po karo atvykusių lietuvių draugijos bei ištaigos Amerikoje jau mini savo darbo dešimtmečius.

Pavyzdžiui, Maironio mokyklą Brooklyne savo dešimtmečiui paminėti pasikvietė net Čiurlionio ansamblį.

Tai gerai. Bet buvo skeptikų, kurie sakė, kad tokio gausaus giesmininkų būrio kvietimas iš tolo Maironio mokyklai "ne pagal ūgį."

Negausiam anų laikų lietuvių sviesuolių būreliui ryžtis žadinti dešimtmečiais įmigusią tautą, rodos, taip pat nebuvo "pagal ūgį." Bet, jų dėka, vėliau sukilo visas tautinio darbo skruzdėlynas.

Rodos, tik vakar Lietuva minėjo spaudos laisvės atgavimo sukakties dešimtmetį. Ir kai Lietuva džiaugėsi vienerių metų Nepriklausomybės paskelbimo sukaktimi, tauta jau visu dešimtmečiu buvo nutolusi nuo gyvojo K. M. Čiurlionio...

Šiandien, deja, mes jau net dviem dešimtmečiais nutolę nuo Lietuvos nepriklausomybės...

Kalbant apie dešimtmečius, ima baimė, kad netrukus mums, tautos skeveldroms, tegali likti tik praeities atsiminimai.

"Tegul praeitis būna praeitimi," sako Goethe. Tauta nėra vien praeitis. Tai taip pat dabartis ir ateitis. Ypač ateitis.

Bet, mokydamiesi iš praeities, šia proga negalime neprisiminti pirmojo Čiurlionio ansamblio koncerto New Yorke. Tai

Baltijos Laisvės Tarybos pirmininkas išvyko į Europą

VACLOVAS SIDZIKAUSKAS

Laisvojo pasaulio sąžinei dėl Lietuvos, Latvijos, Estijos padėties sujunginti ir sovietų propagandai prieš Baltijos valstybių nepriklausomybę kelią užkirsti New Yorke susidariusi Baltijos Laisvės Taryba siekia ateinančių birželį sukelti ant kojų laisvajame pasaulyje esančių lietuvių, latvių, estų vieningą plataus masto akciją. Tuo tikslu Tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas Londone tarsis su Baltijos valstybių diplomatais ir lietuvių bendruomenės atstovais. Iš Londono aplankys Prancūzijos ir Vokietijos lietuvius, latvius, estus.

Tuo pačiu metu V. Sidzikauskas kaip Lietuvos Delegacijos Pavergtųjų Seime pirmininkas ir kaip to Seimo vice-pirmininkas gegužės 27/8 dienomis Londone dalyvauja Pavergtųjų Seimo atstovų bendrame pasitarime su V. Europos politikais. Pasitarimo tikslas — pajieskoti priemonių bei kelių Pavergtųjų Seimo veiklai ir apskritai Centro ir Rytų Europos problemoms V. Europoje suaktyvinti.

Lietuvos Laisvės Komiteto Pirmininkas V. Sidzikauskas iš New Yorke išskrido gegužės 24 d. ir Europoje numato užtrukti apie porą savaitių.

Hooveris Baltijos laisves globejas

Buvęs Jungtinių Valstybių prezidentas Herbert Hoover sutiko pirmininkauti Garbės Komitetui, kurį sudaro žymūs amerikiečiai ir kuris globoja Baltijos Valstybių Laisvės Tarybos organizuojamas manifestacijas bei žygius ryšium su sovietinės agresijos prieš Baltijos valstybes dvidešimtmečiu, kurį Maskvos propaganda siekia panaudoti savo neteisėtai ir netikrai padėčiai užgrobtuose kraštuose sustiprinti.

Vulkanų išiveržimai bei žemės drebėjimas Čilėje padarė milijonų nuostolių tam kraštui. Per keturias žemės drebėjimo dienas žuvo apie 1,000 žmonių ir gal arti dviejų milijonų gyventojų liko pastogės.

Žemės drebėjimas Čilėje palietė ir kitus kraštus. Japonijoje ir Okinavos saloje žemės drebėjimo sukeltos Pacifiko vandenyno bangos nuplovė 180 žmonių. Taip pat buvo paliesta Aljaska, Hawajų salos, Australija ir Naujoji Zelandija.

buvo prieš 10 metų, kai senosios kartos plaukas dar nebuvo toks žilas ir naujai atvykusieji buvo jaunesni...

Nenuostabu, kad ir minia, kuri praeitą sekmadienį buvo susirinkusi į Academy of Music salę, palyginti, nebuvo tokia gausi, kaip tada Carnegie Hall.

Daug kas pasikeitė per šį dešimtmetį. Pats Čiurlionio ansamblis, išskyrus Alfonsą Mikulskį, beveik 100 nuošimčių pasikeitęs.

Naujieji ateiviai, kurie šiandien važinėja savais automobiliais, jau nėra tokie greitai, kaip prieš 10 metų, kai būdavo pėsti...

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Gėlės Čiurlionio Ansamblio kanklių orkestro vadovė O. Mikulskienė po koncerto programos sekmadienį, Brooklyne.

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

VLADAS BAKŪNAS

Gegužinių — piknikų sezoną siemet čia, Los Angeles, atidarė Lietuvių Namams statyti komitetas — labai gausiai lankytu pikniku Arroyo Seco parke. Piknike buvo tiek daug svečių, kad sakoma, jog šis piknikas bus buvęs pats skaitlingiausias iš visų čia iki šiol buvusių. Svečių matėsi net iš tolimų vietų: Mileris, Aftukienė, Saboniai — iš Yucaipos, o Liūtas Grinius su žmona — net iš Riverside.

Bendruomenės išskeltas Lietuvių Namų reikalus pasirodė yra tiek populiarus, kad piknike, vos poros valandų laikotarpyje, prisirašė naujų šėrininkų su 2,000 dolerių įnašu. Tokiu būdu šėrų jau kaip ir parduota už 14,000 dolerių.

Grįžtant prie svečių — jų buvo net iš New Yorko: R. Cenfeldas, Vienybės skaitytojas, atskridęs čia praleisti atostogas, už 10 dienų vėl grįž New Yorkan. R. Cenfeldas — vienas Lietuvos sporto žvaigždžių, pasižymėjęs ypač futbolu, garbingai Lietuvos spalvas gynęs aikštėse Klaipėdoje žaidynėse su vokiečiais.

Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyrius gegužės 21 d. įvykusiame metiniame susirinkime "atsijaunino," valdybon išrinkdamas net keturis narius iš jaunosios kartos veikėjų prieauglio: Alg. Raulinaitį (iki šiol buvusį pirm.), Ritą Me-

džiukaitę, Violetą Mitkutę ir Litą Žilevičiūtę. ALTos valdybą čia dabar sudaro: Julius Jodelė — pirmininkas, Algis Raulinaitis ir Rita Medžiukaitė — vicepirmininkai, Adakris Petras — finansų sekretorius,

Antanas Skirius — išdininkas, Violeta Mitkutė — I sekr. ir Lita Žilevičiūtė — II sekr. Revizijos komisijon išrinkti: Nida Balsytė — pirm. ir Juozas Kojelis su Kostu Liaudansku — nariais.

PAVYKĘS KARTŪNŲ BALIUS

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LOS ANGELES apylinkės pirmininkas Juozas Žuolaitis sveikina L. Žilevičiūtę, Kartūno baliuje laimėjusią pirmą premiją.

L. Briedžio nuotrauka

Los Angeles, Cal. — D. L. K. Birutės Vardo Draugijos Kartūno balius sutraukė dar iki šiol nematytai gausų būrį lietuvių. Atsilankė ne tik iš San Diego, bet ir Montrealio. Iš Sakramento viešnių tarpe matėsi ir visų labai mėgiama rašytoja Alė Rūta Nakaitė — Arbačiauskienė. Malonu, kad mūsų

jaunimas, kuris yra birutiečių labai mėgiamas, atsilankė gana gausiai.

I-ą premiją, už gražiausią ilgą kartūno suknelę, laimėjo L. Žilevičiūtė, II-ą A. Naujo-kaitienė, III-ą J. Landsbergienė. Komisija susidėjusi iš Daif. Petraitienės, p. Lukšienės, V. Kazlausko turėjo gana daug vargo kol išrinko tris, nes visų viešnių suknelės buvo vertos premijavimo.

Gražiai papuošti stalai ir skaniai pagaminti valgiai, bei birutiečių šeimyniškas rūpinimasis svečiais paliko visiems labai malonų įspūdį. Pelnas gautas šio baliaus metu bus išsiųstas sluntinių pavydalu, tiems broliams, kurie kenčia prispausti nelaimių ir rusiškos letenos.

V. IRL.

MIRĖ EDUARDAS GIRČYS

PRANEŠIMAS IŠ RIO DE JANEIRO

Jau penktą kartą šiais metais mirtis aplanko nedidelę Rio de Janeiro lietuvių koloniją, pasiimdama sau auką. Gegužės 4 d. staiga mirė nei pusės amžiaus nesulaukęs Eduardas Girčys.

Mažytis atvežtas iš Lietuvos jis nuo pat vaikystės ėmė labai domėtis sportu ir Sao Pauly begyvindamas po dalyvaudamas įvairiose sporto rungtynėse buvo laimėjęs per 100 įvairių pasižymėjimo ženklų bei medalių. Persikėlęs į Rio tarnybai Eduardas dieną dirbdamas, vakarais mokėsi svetimų kalbų ir ilgai niui buvo vertėjas įvairioms amerikiečių Komisijoms, atvykstančioms į Braziliją prekybinių santykių reikalais. Įgyjęs daug patyrimo Eduardas, nors ir neturėdamas daug pinigų pradžiai, įsteigė savo parduotuvę (atsarginės automobilių dalys) kuri pastaraisiais metais darydavo milijonines apyvartas.

Eduardas Girčys turėjo didelį patraukimą prie žurnalizmo. Rašė korespondencijas ne tik viet., bet ir Argentinos Lietuvių Balsui bei J. Amerikos Valstybių spaudai. Pasaulinio Futbolo Čempionato metu Rio de Janeiro Eduardas buvo pakviestas rungtynių eiga referuoti anglų kalba užsienio klausytojams.

Eduardas Girčys visada buvo ypatingai jautrus lietuviškiems reikalams. Kiekvieną svarbesnį lietuvių žygį jis paremdavo stambiomis aukomis. Ypač Eduardas pasidarbavo USA Lietuvių Krepsininkų viešnagės metu Brazilijoje 1959 metais. Išrinktas Priėmimo K-to pirmininku, nors jau nesveikuodamas jis užmiršo visą savo prekybą ir kitus išpareigojimus, visa laiką skirdamas kontaktams su Brazilijos sporto įstaigoms, kur jis jautėsi kaip namuose, rungtynių organizavimui, nakvynėms, vizitais, be to — paklojo 10,000 kruzeirų BRAZIL — LITUANIA rungtynių atminimo vėliavėlėms pagaminti.

Lietuvių kolonija Rio de Janeiro skaudžiai pajuto Eduardo mirtį. Prie pašarvoto Šv. Terezės koplyčioj velionės būdėjo šeimos nariai, lietuvių org. pirmininkai, Lietuvos Pasiuntinybės atstovas, bičiuliai ir draugai brazilai. Gegužės mėn. 5 d. buvo palydėtas į Caju kapus, kur atsisveikinimo žodį tarė kun. J. Janilionis.

Eduardas Girčys ilgai paliks Brazilijos lietuvių atminime, kaip pavyzdys vyro, savo pasirinkimu ir kantrumu praskynusio sau kelią svetimame krašte, vyro daug nusipelnusio lietuvių tautai, populiarizuojant Tėvynės vardą svetimtaučių tarpe... Išėkis ramybėje, Bičiuli.

PETRAS BABICKAS

Atostogos pušyne prie Atlanto

Jei Tamsta jieskai tikro poilsio ir malonių atostogų — visa tai rasit d-rės Valerijos Norvašienės vasarvietėj NIDOJ, Cape Cod, West Hyannisport, Centerville Ave.

Ten Tamstos laukia atviras Atlantas su visuomet šiltu Golfo srovės vandeniu ir su čia pat (3 minutes pėsčiom) geriausiu Amerikoje paplūdimiu Craigville Beach, sausam gražiam pušyne naujos vilos su patogiai įrengtais kambariais, malonus patarnavimas ir puikus maistas, o už dviejų mylių Hyannis miestas su visais modernaus kurorto įrengimais ir pramogomis.

Vasarvietė atidaryta nuo birželio 1 d. iki rugsėjo 30 d.

Vaziuoti į Hyannis traukiniu, autobusu ar skristi lėktuvu, iš ten 2 mylios taxi.

Nepavėlavę užsakyti kambarius, tikrai juos gaus.

Adresas: NIDA P. O. Box 367, West Hyannisport, Cape Cod, Mass.

Telefonas: SPring 5-3987.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Įkurtas 1903 metais)

SENIAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA

BARAS — RESTORANAS — KABARETAS

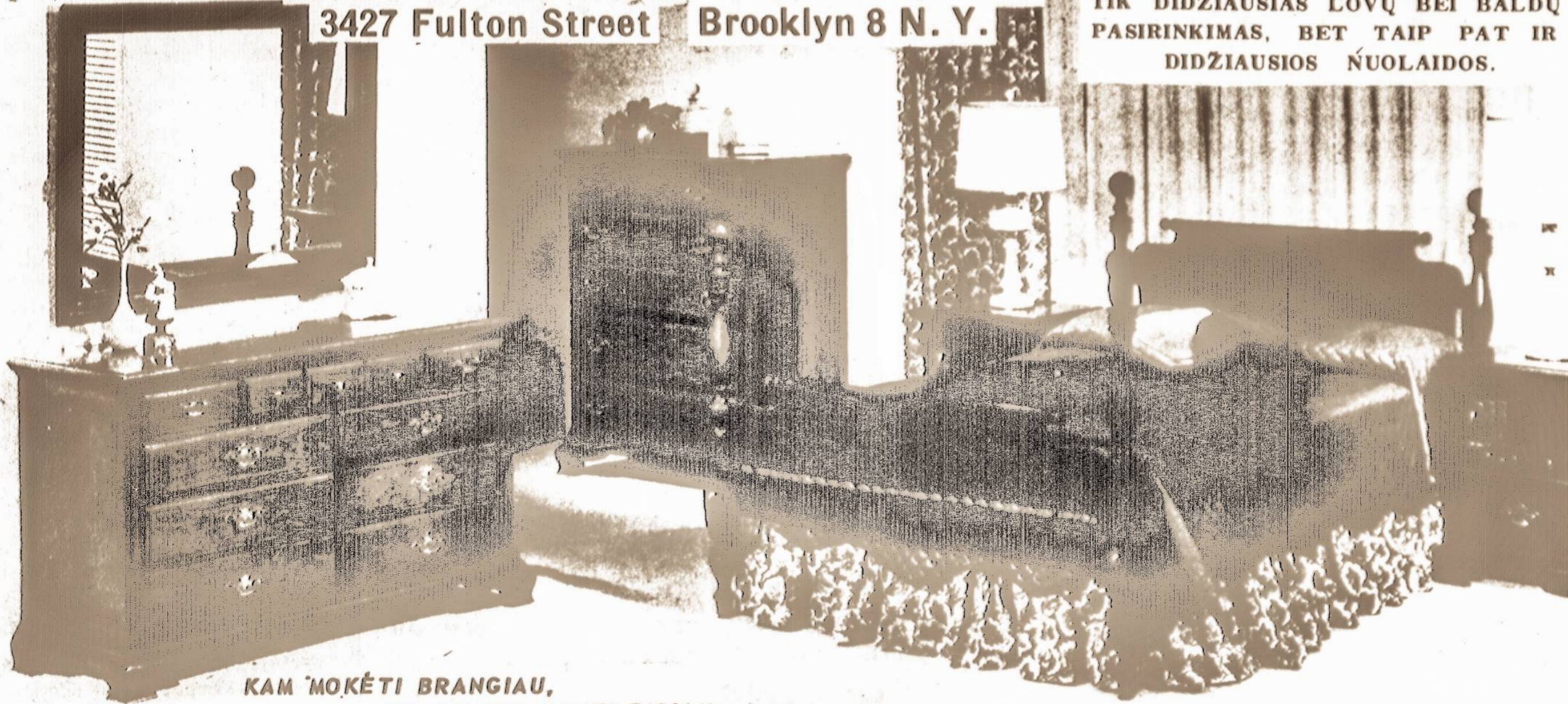
Jauki salė parengimams

1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
EV 2-9790

CYPRESS BEDDING & MATTRESS CO.

3427 Fulton Street Brooklyn 8 N. Y.

MŪSŲ KETURIOSE KRAUTUVĖSE NE TIK DIDŽIAUSIAS LOVŲ BEI BALDŲ PASIRINKIMAS, BET TAIP PAT IR DIDŽIAUSIOS NUOLAIDOS.

KAM 'MOKĖTI BRANGIAU,
JEI GALIMA GAUTI PIGIAU

TRYS NAKTYS IR DVI DIENOS MASKVOJ

Antanas Varnas

Sį ryt buvo sunku atsikelti, nes, kaip jau minėjau, besidalinant išpuščiais, praėjo visa naktis. Atsigulėme apie 5 valandą, o jau pusiau devintą vėl pradėjau rytinę mankštą — "skustis iš atminties" ir t. t. Pagaliau, apsitvarkęs, nuėjau į Inturistą gauti maisto kuponų. Be to, pašte nusipirkau atvirukų ir ženklų. Taip pat nusipirkau rytinę laikraščio laidą, nors skaityti nebuvo kada. Tai dariau iš papratimo.

Atėjęs į restoraną, jau radau saviškius. Mėginau tuojau užsakyti pusryčius, bet nepavyko, nes padavėjas kažkur dingo ir atsirado tik po 20 minučių. Per tą laiką tarėmės, ką toliau veiksim. Nusprendėme, kad po pusryčių važiuosime į savo (Amerikos) ambasadą užsiregistruoti. Mat, kiekvienam į Maskvą atvykusiam amerikiečiui patariama tuojau užsiregistruoti, idant būtų lengviau įieškoti, jeigu jis čia paklystų... Pagaliau atnešė pusryčius: stiklinę arbatos su citrina, pora virtų kiaušinių, gabalėlį sviesto ir pakaitintos baltos duonos.

Po pusryčių paskubomis sulipome į taksį, kuris mus nuvezė į ambasadą. Ši kelionė užtruko vos penkias minutes. Prie ambasadą rūmų stovi du milicininkai, kurie mums išlipus iš taksi, atidavė pagarbą. Čia mes mėginoime su milicininkais nusifotografuoti, bet tie du uniformuoti žmogystos staiga kažkur dingo. Turiu pasakyti, kad uniformuoti rusai vengia būti fotografuojami. Ambasadėje mus priėmė konsulas, su kuriuo kalbėjome apie valandą laiko. Čia susipažinome ir su kitais turistais iš Amerikos. Teko sužinoti gana įdomi naujiena, būtent, kad Sovietų vyriausybė nėra per daug sužavėta turistais. Mat, turistai yra geriau apsirengę, negu Sovietų piliečiai, ir tai griauja propagandą, kad kitur žmonės gyveną blogiau, negu Rusijoje. Be to, užsienio komunistai, pamatę Sovietų rojų, parvažiavę namo, taip pat kitaip kalba. Todėl manoma, kad ateityje turizmas Sovietų Sąjungoje bus varžomas.

Iš ambasadą grįžome pėsti. Vėl užėjome į Inturistą. Kadangi šį vakarą teatre nebuvo nieko ypatingo, todėl nusiprikome bilietus į cirką. Gi kitai dienai užsakėme bilietus į Didįjį Teatrą (Bolšoj Teatr), kur turėjo būti baleto premjera. Tik dabar paaiškėjo, kad maršruto keisti negalima. Taigi buvo aišku, kad ir su tautiečiu iš Chicagos,

Walter Rask, į Vilnių negalėsiu drauge keliauti.

Taip bevaikščiojant nuo vieno informacijos stalo prie kito, atėjo priešpiečių laikas. Ir vėl teko sugaisti keletą valandų brangaus laiko, bežiūrint pro viešbučio restorano langus, kurie, atrodo, buvo neplauti nuo pereinusių metų gegužės pirmosios iškilnių. Pavalgę, nuėjome prie mums skirto automobiliaus, kur mūsų laukė palydovė — vertėja, bet kadangi mašina buvo nedidelė, o mes su vertėja net šešiese, todėl palydovės teko atsisakyti. Visi buvome patenkinti: mes sutūpome mašinoje, o vertėja gavo apmokamą laisvą dieną.

Nuvykome į Kremlių, kur mašiną reikėjo palikti prie vartų. Pirmiausia nusprendėme pasivaikščioti aplink patį Kremlių. Buvo saulėta ir šilta diena. Žygiavome išilgai Raudonosios Aikštės. Prie Kremliaus mūrų, maždaug ties viduriu aikštės, stovi Lenino — Stalino mozoliejus, kur kasdien po keletą tūkstančių žmonių praeina pro Sovietų sventuosius. Laukiančiųjų eilė kasdien tęsiasi apie mylią ilgio. Kadangi užsieniečiai įleidžiami be eilės, tai mes šia privilegija tuojau pasinaudojome. Prie įėjimo stovi sargybiniai. Beje, teko matyti sargybos pasikeitimo ceremonijos, kurios man priminė Hitlerio laikų berlyną. Sovietų sargybiniai, kaip ir naciai, žygiuoja ta pačia žąsino žingine... Mozoliejiaus viduje draudžiama fotografuoti. Abiejose pusėse koridoriaus, maždaug kas dešimt pėdų, stovi sargybiniai. Įėjus negalima sustoti. Tyla. Niekas nekalba. Vidus apšviestas silpna šviesa. Apytamsu. Aš stebėjau žmonių išraišką. Jokios. Ateina, pasižiūri į tuos stiklinius sarkofagus ir eina toliau. Kairėje Leninas, dešinėje Stalinas. Galį žiūrėti iš arti, jei nori. Atrodo, lyg jiedu miegotų. Aplink akis, kurios užmerktos, matyti raukšlės.

Veido spalva normali. Leninas net nesiskutęs.

Bėjus iš mozoliejiaus, reikia eiti pro Kremliaus sieną, kur palaidoti kiti Sovietų veikėjai. Visi pagal laipsnį: Zdanovas ir dar pora palaidoti žemėje su jų statulomis ant kapų. Žemesnio laipsnio veikėjai tepažymėti įrašais ant sienos. Čia man krito į akį vienas būdingas dalykas: mirusiųjų pavardės pažymėtos seno rusų bažnytinio stiliaus raidėmis. Skersai nuo Kremliaus, priešingoje aikštės pusėje, yra GUM — didžiausia universalinė krautuivė Maskvoje. Viško pilna, bet kainos... Pavyzdžiui, karakulinės kepurės — nuo 700-800 rublių aukštyn. Puodelis, lėkštelė ir šaukštukas kavai — nuo 800 iki kelių tūkstančių rublių. Bet žmonių spūstis nepaprasta. Kur parduodami kasdieninio gyvenimo reikmenys, ten žmonės stovi ilgomis eilėmis. Bevaikščiodamas po šias krautuives, staiga išgirdau lietuviškai kalbant. Pasirodo, būta kauniečių. Patys nustebome čia susitikę. Pasikalbėję, sutarėme kitą dieną susitikti viešbutyje. Deja, neatėjo.

Ištrūkę iš žmonių jūros, nuėjome studijuoti trečiąją Raudonosios Aikštės šoną, kur stovi didingas Vosyliaus soboras. Labai graži bažnyčia. Architektūrinis rytičių, indusų, rusų ir Bizantijos mišinys. Daug įvairių spalvų, priestatų priestatėlių, kupolų kupolėlių, bet, bendrai paėmus, gražu, skirtinga, neįprasta. Bažnyčia, kaip jie čia sako, neveikianti, kitais žodžiais, paversta muziejum, nors jos viduje niekas nepažeista — net žvakės dega, tik nėra apeigų. Prieš šią bažnyčią stovi paminklas dviem piliečiams — Mininui ir Pažarskiui. Tai liekana iš tų laikų, kai lietuviai su lenkais buvo užėmę Maskvą. Mat, tie du vyrai buvo geri agitatoriai: rinko aukas ginklams gaminti ir verbavo savanorius kovai su okupantais... Greta šio paminklo stovi didokas akmuo, kur senovės laikais būdavo kertamos galvos. Matyt, jų buvo nerūžai nukirsta, jeigu dar ir dabar tame akmenyje matomos juodos įsisunkusio kraujo dėmės. Sakoma, kad iš to yra kilęs ir pats Raudonosios Aikštės pavadinimas, kurio bolševikams nereikėjo keisti...

Ketvirtąją Raudonosios Aikštės pusę uždaro Lenino muziejus. Kadangi dabar buvome prie pat Kremliaus vardu, tai ir žygiavome į jo vidų. Staiga prieš

mūsų akis atsidarė plačios aikštės. Daugybė įvairių bažnyčių, kurios, žinoma, taip pat paverstos muziejais. Čia teko pamatyti caro armotą ("car ruska") ir caro varpą ("car kolokol"). Tai didžiausia anų laikų armota. Tai didžiausias varpas, kurį kažkoks caras liepė nuliedinti ir iškelti į bokštą. Bet, bekeliant, trūko virvė ir varpas nukrito, netekę didelio gabalo šone. Taip ir liko tas varpas nepataisytas ir neįkeltas į bokštą.

Tuo metu, kai mes lankėmės Kremliuje, turėjo įvykti kažkoks iškilmingas Aukščiausios Tarybos posėdis. Matėme, kaip iš limuzinų lipdavo stori piliečiai su karakulo kepurėmis ir kailiniuoti. Gi milicininkai vis tampėsi, atiduodami jiems pagarbą. Reikia pasakyti, kad šie Sovietų Aukščiausios Tarybos baltos ir geltonos spalvos rūmai atrodė gana imponantiskai. Šalia tarybos rūmų stovi vadinama "oružeinaja palata," muziejus, kur išstatytos likusios carų brangenybės: karūnos, rūbai, arklių papuošalai, šarvai, ginklai ir gana nepatogūs sėdėti karalių sostai. Beje, įeinant į šį muziejų, reikia apsiūti drobinėmis šliurėmis.

Turiu pasakyti, kad vaikščiojant po Maskvą, susidaro optiskas išpušis arba iliuzija. Namai, palyginti, žemi, bet gatvės labai plačios. Tai neįprasta amerikiečiui bei Vakarų Europos žmogui. Žmonių daug, bet kadangi gatvės plačios, tai jos atrodo apytūstės. Automobilų judėjimas, palyginti su Amerika, nedidelis. Didesnė pusė automobilių — sunkvežimiai. Be motoklų, gatvėse kursuoja dviečiai automobiliai, kurie Sovietuose gaminami specialiai karo invalidams.

Po pietų nuėjome į cirką, kur buvome iš anksto nusipirkę bilietus. Cirkė visos vietos buvo užimtos, bet kai tarnautojai parodėme savo bilietus, ji mus tuojau pasodino, rankos mostelėjimu nubaidžiusi į mūsų vietas atsėdusius.

(Nukelta iš 7 psl.)

Visame New Yorke nerastė gražesnių ir patogesnių salų kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte - koncerta, sokius, vestuves ar prakalbas - salėse gali TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.

L. MOLIN - Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-1123

Park Florist

MATTHEW MAZEIKA SAVININKAS

Geles pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 9-3112

FIRE - AUTO - LIABILITY - LIFE

ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y.
Telefonas: MAIn 4-6400

700 Caroline Avenue
N. Valley Stream, N. Y.
Tel. VALley Stream 5-0783

- BULGLARY - COMPENSATION - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALĖ
PRANAS BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotuviniai pietūs

80-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 6-9519

LIETUVIAI PAVEIKSLUOSE

VIRSUJE: Čiurlioniečių pagerimas Brooklyno Apreiškimo parapijos salėje, po Maironio mokyklos dešimtmečio minėjimo koncerto sekmdienį.

DESINĖJE: Čiurlioniečių pagerimo dalyviai. Iš kairės į dešinę: Dr. O. Labanuskaitė, Salomėja Narkėliūnaitė, Jurgis Montvila ir Izabelė Dillenė.

J. TYSLIAVOS, JR. NUOTRAUKOS

APACIOJE: Dalis publikos Čiurlionio ansamblio koncerte, minint Maironio mokyklos dešimtmetį, praeitą sekmdienį, Academy of Music salėje, Brooklyne.

VIRSUJE: Čiurlionio ansamblis, vadovui Alfonsui Mikulskiui diriguojant, praeitą sekmdienį, Academy of Music salės scenoje.

J. TYSLIAVOS, JR. NUOTRAUKA

DESINĖJE: Architektas Antanas Varnas su rusų architektais Maskvoje.

APACIOJE: Keletas Maironio mokyklos auklėtinių.

BIRUTEČIŲ surengtame Kartūno baluje (Los Angeles, Calif.) premijas, už gražiausias kartūno sukneles, laimėjusios: iš k. į d. I premija — L. Žilėvičiūtė, II — Apol. Naujokaitienė ir III — Landsbergienė. L. Briedžio nuotrauka

MASKVOJ...

(Atkelta iš 5 psl.)

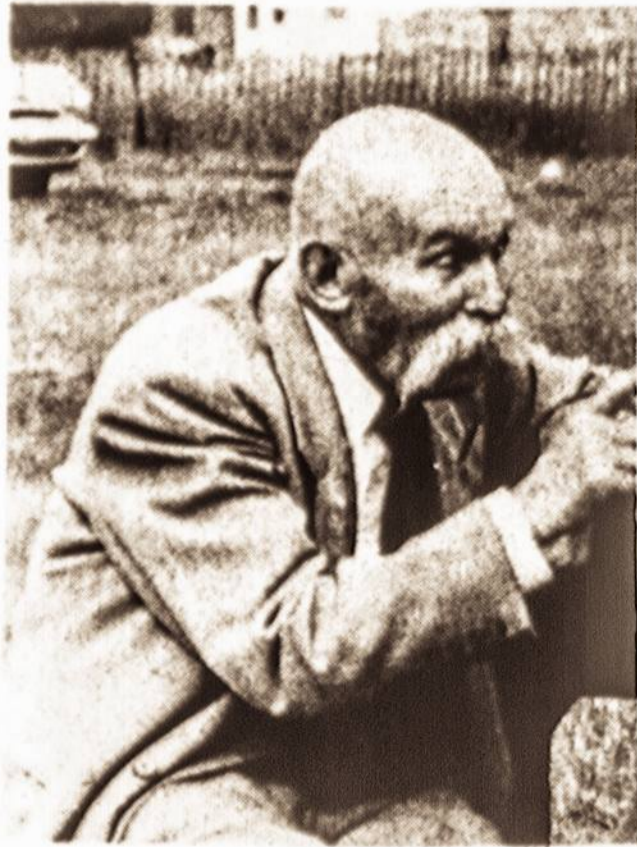
Pirmoje programos dalyje buvo parodyta nebloga balandžių drestūra, arkliai ir žinoma, klaunas. Be to, akrobatai, sakoma, iš Kaukazo. Po pertraukos arena buvo apklota plastika ir iš viršaus, krioklio pavidalu, pasipylė vanduo. Kol vanduo pylėsi, kad nebūtų nuobodų, buvo metomos įvairių spalvų sviesos, Pagaliau šone atsidarė durys, ir mergina, bėsdama, paskui save traukė valtį su meška, kuri kartas nuo karto judino prie letenų priristus irklus. Po to įsibrido tuzinas merginų ir vandenyje imitavo baletą. Pagaliau dar kartą pasirodė klaunas ir, mūsų pastenkinimui, cirko programa baigėsi.

Grįždami atgal į viesbutį, soferį paprasčiau pasukti per Raudonąją Aikštę. Vakare visi istoriniai pastatai buvo apšviesti. Turiu pasakyti, kad dienos sviesoje ši aikštė su savo pastatais atrodo įspūdingiau, negu naktį. Restorane, kaip paprastai, išbuvo kol sviesas užgesino.

Kitą rytą nusprendėm pasivažinėti Maskvos požeminiu. Be to, reikėjo važiuoti į Puškino muziejų. Netoliese suradome Metro stotį, kuri atrodė gana mizernai. Bet vidaus įrengimas gana patrauklus: kristalinės liustros, sidabrinės mozaikos paveikslai ir spindinčiais akmenimis puoštos kolonos. Traukiniai gana švarūs ir patogūs. Kai mes susėdome vienoje pusėje vagono, tai beveik visi keleiviai perėjo į kitą pusę mus stebėti... Maskviečiai vis dar negali apsiprasti su užsieniečiais. Pagaliau išlipome reikiamoje stotyje ir iš lėto nužygiavome į Puškino muziejų. Tai buvo mažos apimties New Yorko Metropolitano muziejus. Tuo metu čia kaip tik vyko prancūzų modernistų paroda. Keista, bet daugelį šių paveikslų jau teko matyti New Yorke — vienoja ar kitoje parodoje. B. d.

A. a. Leonės Lukaševičienės paminklas (nuotrauka iš viršaus), kuris buvo iškilmingai pašventintas gegužės 21 dieną. Pamaldose ir šventinėse dalyvavo labai daug žmonių.

DR. J. JANUŠKEVIČIUS

SIMTAMEČIO ATSIMINIMAI

Tėsinys

Steigvilių kaime gyveno mūsų tolimas giminaitis ūkininkas J. Januškevičius. Nors gairas buvo sunaikinęs visą jo turtą, jis vistiek buvo išdidus, ir iš kaimynų ūkininkų nieko neprašė. Tas didelės savimylės žmogus net plaukų vaikams kirpti nesikreipdavo pas kaimynus, sakydamas: "Aš nenoriu, kad muzikas suteiktų man kokį patarnavimą." Keliu jo sūnus gyvenime istiko skaudū nelaimė. Vyriausiasis sūnus M. turėjo Petrapilyje vaistinę. Pirmojo pasaulinio karo metu, kaip rusų kariuomenės karininkas, pateko į Prancūzijos frontą ir žuvo. Duktė A. buvo Paryžiaus teatro balerina. Motina nuvyko į Prancūziją pastatyti kritusiam sūnui paminklą ir susigrąžinti dukterį į Petrapilį. Abi plaukė į Archangelską. Bet arti uosto laivas pateko ant plaukiančios minos ir paskendo su visais keleiviais. Bolševikams paėmus valdžią, M. Januškevičiaus vaistinė buvo nacionalizuota. Neturėdamas ką veikti Petrapilyje, grįžo į tėviškę. Išbuvęs ten trumpą laiką, nuvyko į Rygą, kur pasistatydinęs gatvėje būdelę, pardavinėjo laikraščius. Vieną šaltą žiemos rytą jis buvo rastas būdelėje sušalęs.

Jo brolis K. inžinierius tarnavo chemikalų fabrike prie Uralo. Pas jį buvo atbėgęs nuo bolševikų jo brolis A., vaistininkas. Perėmus bolševikams chemikalų fabriką, abu broliai pasiryžo grįžti tėviškėn. Pakelyje abu susirgo demėtąja siltine ir mirė.

Škaplierinės šventės (liepos 16-24) proga suvažiuodavo pas tėvus daug giminaičių ir draugų. Įprastas vaišingumas kartais peržengdavo savo ribas. Kartą pasivaishinę mano du dėdės J. P. ir J. B., būdami kieme, norėjo pasibučiuoti. Bet žymiai svyruodami, negalėjo susidurti. Artindamiesi viens prie kito, vis prasmukdavo pro šalį. Ir gali būti, jie būtų ilgai manevravę, jei mano brolis jiems nebūtų pagelbėjęs. Tą pačią šventę, vienas ūkininkas, kalbėdamas apie šampaną, skundėsi, kad jam neteko jo paragauti. Kiti svečiai pasakė, kad mano tėvas turįs to gėralo, tik tai niekam neduodąs. Kadangi tas ūkininkas taip norįs, jie pasistengsį to šampano paršpinti. Pasišalinę į virtuvę, jie sumaišė alų su maltomis garšvyčiomis ir pasiūlė tam ūkininkui. Prarijęs gurkšnį, jis daugiau nebegėrė, pareikšdamas, kad tik ponams toks gėrimas tetinkas.

Linkuvos policijos viršininku buvo gudas Kosenko, kuris labai sugyveno su kaimiečiais. Kartą vaišėse pas vieną ūkininką, vienas iš dalyvių prikibo prie Kosenko, pareikšdamas jo nebijąs. Po užtrukusių ginčų, šis peštukas pasakęs: "Pabučiuok tu kumelei į su...ę" Kosenko pasakė: "Jei duosi tris rublius, tai pabučiuosiu." Peštukas sutiko. Buvo atvestas arklys ir Kosenko įvykdė pažadą ir laimėjo 3 rublius. Vėliau Kosenko pakartojo operaciją už kitus 3 rublius. Tuos pinigus Kosenko perdavė namų šeimininkei, prašydamas juos išdalyti elgetoms.

VIRŠUJE: Dr. J. Januškevičius su sūnum Algidu Amerikoje.

DEŠINĖJE: Velionis dr. J. Januškevičius lietuvių skautų stovykloje, Vokietijoje.

Gimnazijoje sėdėjo šalia manęs mokinys Lips, labai stambaus kūno sudėjimo, mokėjęs labai garsiai juoktis. Kartais jis snausdavo pamokų metu, bet vis prašydavo manęs jį pažadinti, kai bus proga nusikvatoti. Kai kartą mokytojas, paklausęs vieno mokinio kažkokio klausimo, negavo tinkamo atsakymo, jis kreipėsi į Lips. Aš baktšėlėjau užsnūdusiam Lips į pašoną, o jis praplyšo pilna gerkle juoktis. Nustebęs mokytojas paklausė: "Ar tik tu neisprotėjai?" Lips atsakė: "Tik balsas iš gerkles netyčia išėjo."

Petrapilio žandarų kuopos viršininku buvo Drenteln. Norėdamas greičiau iškilti, paprašė Degajevo paleisti jį šūvi, silpnai sužeidžiant. Jam einant į tarnybą, Degajevas jį, vietoj sužeidęs, mirtinai peršovė. Valdžia išsiuntinėjo po visą apylinkę skelbimą su Degajevo nuotrauka įvairiose pozose, prašant jį radus, pristatyti policijai. Vienas valščiaus viršaitis, manydamas, kad tai liečia kelis asmenis, pristatė kelis panašius į Degajevo asmenis, pažadėdamas vėliau pristatyti ir daugiau...

Būdamas Bamberge, susipažinau su Amerikos aukštesniu karininku. Kartą, sutikęs mane, jis nusivedė prie didžiulės palaidai sumestų drabužių krūvos, sakydamas, kad aš galįs jai pasinaudoti. Visgi aš pavedžiau p. Kazakevičiui tą reikalą sutvarkyti. Paėmęs vežimėlį, jis tuos drabužius pervezė į kareivinės, ir išdalinęs dalį lietuviams, visą kitą pasiliko sau. Net tuos marškinius, kuriuos buvau gavęs, atėmė iš manęs. Prancūzai turėjo kareivinėse didelę maisto atsargą. Kai buvo paskelbta, kad jie gali grįžti į tėvynę, sandėlio viršininkas pakvietė mane, pasiūlydamas maisto sandėlį perimti savo žinion. Nežinodamas, kur tokią didelę maisto atsargą galu laikyti, aš pasiūliau tam pačiam Kazakevičiui perimti viską. Bet aš jį įleidau kaip ožį į bastučių darželį (jo pavardė priminė ožį). Keli cukraus maišai, žymus dirbtinio medaus kiekis ir masė konservų bematant sutirpo. Man buvo sakyta, kad advokatas Grigaitis gavęs 5 kg. cukraus, bet ką kiti gavo, neteko girdėti, nei matyti.

Bamberge lietuvių pabėgėlių tarpe vienas lietuvis vaidino tartytojo rolę. Aš buvau jam įteikęs pareiškimą, kuriame išdėsciau Kazakevičiaus pasielgimą su visuomenės turtu. Prof. Žilinskas, kuris su juo viename kambaryje gyveno, mane painformavo apie Kazakevičiaus sumanymą mane už tai primušti. To įvykdyti jis jau nebegalėjo, nes vieną gražią dieną jo kareivinėse pasigedo. Jo draugai man sakė, kad jis Lietuvoje turėjęs 6 ūkius. Sprendžiant iš jo elgesio Bamberge, jis galėjo ir daugiau tų ūkių įsigyti, nes bastučių daržų Lietuvoje netrūko.

Aš turėjau progos Kazakevičiaus socialius gabumus atskleisti visuotiname lietuvių susirinkime kareivinėse, kai buvo siūlyama išrinkti revizijos komisija. Bet atsiliepus neigiamai tuo reikalu p. Bičiūnui, ir savo drovumo sulaukytas,

(Nukelta į 9 psl.)

BANGA TELEVISION

VYT ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

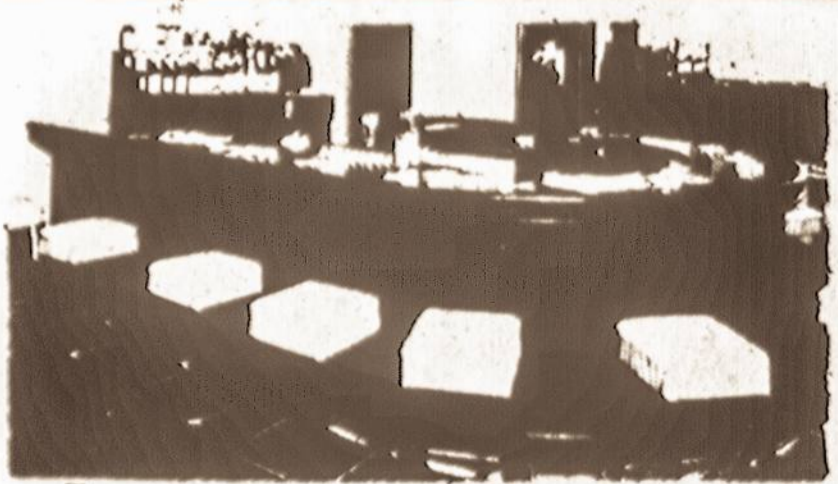
Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuošimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

Festival RESTORANAS IR BARAS

40 EAST 26th STREET
NEW YORK CITY
Telefonas: MU 3-2928

Gerai pietūs ir vakarienė
- jaukus baras -
- salė susirinkimams -
- vestuvėms ir pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
Lietuviškiams suejimams
NEMOKAMAI

VACYS STEFONIS, Savininkas

Three Joe's
Service Station, Inc.
Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobilui reikalingas bet koks didelis ar mažas pataisymas.
COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virgīnia 6-9683

**SILVER BELL
BAKING CO.**
A. RADŽIUNAS,
Savininkas
Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniams ir
kitokiems pokyliams
Patarnavimas sąžiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

ŽODIS MŪSŲ STUDIJOJANČIAM JAUNIMUI

Norėčiau, kad šitas mano žodis kristų tiesiog į jūsų širdis, lietuviškasis jaunime! Turėjau atkildyti didelę jaunimo auditoriją — gausias lietuviškos gimnazijos klases. Tūkstančiai jaunų širdžių yra girdėję mano gyvą žodį ir suprātę, kokia brangi yra lietuviškos kultūros ugnis. Svetimi vėjai šiandien pučia. Neturiu aš lietuviškų klasių, ir tik spausdintas žodis beliko tarpininku tarp mūsų. Juo naudojuosi šio laikraščio

skiltyse ir nuosirdžiai jus kviečiu į lietuviškos kultūros ratą. Kalbėsiu šį kartą apie lituanistinę vasaros semestrą Fordhamo universitete. Šią vasarą bus jau ketvirtasis lituanistinių studijų semestras. Be abejonės, visi esame apie šį semestrą girdėję, bet ar visi esame pakankamai juo susidomėję ir jo reikšmę supratę? Ir šias eilutes rašančiam tik praėjusių metų vasarą teko aktyviai išjungti į to semestro

dėstytojų eiles, pajusti gyvą to darbo pulsą ir suprasti jo milžinišką reikšmę. Apie programos metmenis kalba paties universiteto viešas pranešimas spaudoje. Randaime ten ir eilę žymių vardų — augšto mokslinio lygio dėstytojų, savos srities specialistų. Straipsnio dėmai neleidžia plačiai nagrinėti einamą programą. Savaime suprantama, kad teikiamos dėstytojų žinios, proseminaro darbai, metodiniai nurodymai, sistemingas lietuvių kalbos praktinis kursas — atskleidžia lankytojams plačius darbo laukus, ugdo sugebėjimus, duoda praktinės naudos. Universitetas už lituanistines studijas vasaros semestre duoda 6 kreditus. Jais praktiškai gali pasinaudoti tie studentai, kurie studijuoja kalbas, literatūrą, meną, socialinius mokslus, filosofiją. Tikslųjų mokslų studentams šie kreditai gal ir nereikalingi. Bet ar jie nereikalingi mums kaip lietuviams?

Senesnioji mūsų kultūros veikėjų karta vis pamažu nyksta ir traukiasi iš gyvenimo. Jūs turite pakeisti ir papildyti jaunesniosios kartos atstovai. Mums jau pradeda trūkti mokytojų sėstadieninėse mokyklose, išprususių laikraštinių, su-

maningesnių jaunimo organizacijų vadovų ir vadų. Svetimos mokyklos neparuošia mūsų jaunimo lietuviškos kultūros darbiui. Taigi lankymas lituanistinio semestro darosi gyvybine pareiga visam mūsų studijuojančiam jaunimui.

Mano supratimu, semestro reikšmė yra ne tik praktinėse žiniuose. Pats svarbiausias dalykas yra semestro lankytojų įtraukimas į lietuvių kultūros problemų ratą. To rato jėgą esu pats gyvai pajutęs per tą keliolika valandų, praleistų Fordhamo universiteto sienose. Auditorijose išsibūsiu diskusijos, gilesnis susidomėjimas lietuvių kultūros problemomis, persimeta į universiteto kavinę, į laisvalaikio pokalbius, į diskusijas mažesniuose rateiluose. Ir visa tai jau veda į gilesnį apsiskaitymą, į žinių

savarankišką pagilinimą, į lietuviškos kultūros gelmes ir tautinės gyvybės šaltinius.

Gausenis mūsų studijuojančio jaunimo išjungimas į lituanistines studijas paskatins to darbo organizatorius dar labiau susitelkti ties pradėtojo darbo tobulinimu, ties programos praktiškumu ir tikslingumu. Visuomenė ateina į talką savo suaukotom lėšom. O jaunimo pareiga yra tomis studijų galimybėmis kuo plačiau pasinaudoti. Ateikite šiais metais, o kitais metais nė raginti nereikės, jūs patys kitus raginsite!

Nedelskite, tuojau rasykite šiuo adresu: The Lithuanian Program, Fordham University, New York 58, N. Y. Tel. Fordham 7 — 5400, Ext. 218.

PRANAS NAUJOKAITIS

BLEZDINGELE

Į sceną įskrenda kampu
Grandis mergaičių, lyg žasų —
Tai kas, kad žemėje klampu,
Pasaulis jų — už debesų.

Jos, rodos, blezdingų sparnais
Taip tyliai skrenda per dausas,
Per šalį princų su tarnais,
Žvaigždžių pralenkdamos šviesas.

Ir lekia jos, ir vis sparčiau,
Atmesdamos linų kasas,
Prie sosto Viešpaties arčiau
Nuplauti kojas jo basas.

60. IV. 8

STASYS JAKŠTAS

MOTERŲ VIENYBĖ

Labdaros organizacija ir visuomeninių reikalų rėmėja,
maloniai kviečia visus dalyvauti 26-tame metiniame

PAVASARIO BALIUJE Sestadienį, birželio 4 dieną

Hotel Warwick 65 W. 54th STREET NEW YORK, N. Y.

PROGRAMOJE: SOLISTĖ MARY JATKAIŠKAITĖ dainuos populiarias dainas.
ŠOKIAMS GROS GENE MITCHKO ORKESTRAS. Dovanos už geriausius šokius.
Pradžią 9 val. vak.

BILJETAS ASMENIUI \$2.00

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

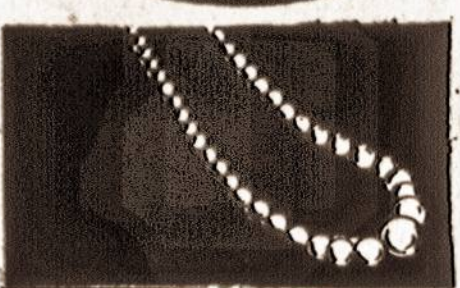
Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVergreen 2-6440

Sale vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

GINTARAS LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės
dovanos vyrams ir moterims
prieinamomis kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue

Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855
Pasiekama: auto iki 31
Ave. Northern Blvd. IND
subway iki Roosevelt Av.
IRT iki 74 St. Port Bus
iki 31 Avenue.

STELLA B. KASTAVA, Demokratų partijos kandidatė "For Co-Leader" pirminiuose rinkimuose birželio 7 d., yra žinoma visuomenės veikėja Greenpoint — Williamsburgo sekcijoje. Stella yra viceprezidentė Budzeyko Packing Company, 137 Franklin St., Brooklyne, vienos iš geriausių mėsos parduotuvių apylinkėje. Ji suorganizavo Lenkijos Sūnų Draugiją, be to, yra viceprezidentė Lenkų Lygos New Yorko valstybėje, taip pat aktyvi Lenkijos Sakalų ir kitų draugijų bei organizacijų veikėja. Stella B. Kastava yra keturių vaikų motina ir pavyzdinga žmona. Kai Stella buvo paklausta, kodėl ji veržiasi į politiką, buvo gautas toks atsakymas: "Todėl, kad mes moterys siekiame geresnės valdžios, didesnio skaičiaus mokyklų, tobulesnės tvarkos mieste." Stella B. Kastava su vyru ir vaikais gyvena savo dviejų aukštų namuose, 129 Milton St., Brooklyne.

JOSEPH J. ORLANDO, 56 m. amžiaus, Demokratų partijos kandidatas "For Leader," gyvena 236 Ainslie St., Brooklyne. Baigęs Commercial High School, yra laidotuvių direktorius, 601 Lorimer St., Brooklyne. Ilgametis Democratic County Committee narys, buvęs Holy Name Society ir Business Agent for the Cadet Corps of Our Lady of Mt. Carmel R. C. Church prezidentas, taip pat narys bei lyderis visos eilės kitų vietos draugijų bei organizacijų, jų tarpe Amerikos Legion, Greenpoint Civic Association Sons of Italy of America, Greenpoint Chamber of Commerce ir t.t. Be to, būdamas aktyvus veikėjas, 1946 m. buvo New Yorko valstybės konvencijos delegatas.

JOHN BALTADUONIS FRANKFORD AVENUE Cafe

Arlington RESTAURANT

LIETUVIŠKAS MAISTAS
COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS
385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line — Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842
ONA ir JONAS VALAČIAI

LEONĄ ŠEPORAITĮ PALYDĖJUS Į KAPUS

Jau buvo pranešta, kad gegužės 2 d. Robert Packer klinikoje, Sayre, Pa., mirė vienas iš senosios mūsų kartos ateivių, Leonas Šeporaitis, 60 metų išgyvenęs kietosios anglies kasyklų srityje, Pittstono mieste, Pensilvanijoje.

Leonas Šeporaitis buvo gimęs Geisteriškių kaime, Lanckelškių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Pabaigoje pereito šimtmečio lankė Marijampolės gimnazija, dirbo sekretorium Vilkaviškio tarytojo įstaigoje ir 1900 metais atvyko į Ameriką. Gimnazijoje būdamas, platino lietuvišką spaudą ir buvo tardomas rusų žandarų.

Atvykęs, tuoj pat pradėjo dirbti VIENYBES steigėjo Pankcio brolio, Tomo, maisto parduotuviųje Pittstone ir buvo visu trijų brolių Pankcių artimas draugas.

Leonas Šeporaitis tuojau ištraukė į lietuviškų organiza-

cijų veiklą ir su kitais artimaisiais suorganizavo Lietuvių Piliiečių Klubą Pittstone, kuris ir dabar sėkmingai gyvuoja. 1929 metais jis lankė nepriklausomą Lietuvą ir gerėjosi jos pažanga, džiaugėsi matydamas savo jaunystės sapną virtusį tikrove.

1904 m. Leonas Šeporaitis įsteigė vaisvandenių dirbtuvę, kurioje jis buvo ir gamintojas ir išvežiotojas. Kaip tikrasis Amerikos pionierius, pradėjo vaisvandenius išvežioti karučiu, pasklau perėjo prie arklio transportacijos ir pagaliau, apie 1925 - 1929 m., jau turėjo 17 sunkvežimių. Buvo didžiausia vaisvandenių dirbtuvė visoje apylinkėje. Drauge su kitais biznieriiais, įsteigė Pittstone Liberty National Bank, kurio direktorium ir viceprezidentu išbuvo iki mirties.

Jo mirtį plačiai paminėjo mažieji ir didieji laikraščiai, idėdami jo fotografijas ir net

parašydami vedamuosius. Leonas Šeporaitis buvo Vienybės skaitytojas nuo pat atvažiavimo į Ameriką.

Ir vėl vienas mūsų senosios emigracijos žuolas nuvirto, nusinesdamas su savimi didelę praeitį. Šeporaitis mėgdavo sakyti: "Ką mes, senoji karta, padarėme Amerikoje, jūs matote: gražios bažnyčios, klubai, fabrikai, laikraščiai. Ką jūs, jaunieji, padarysite, dar turėsime pamatyti, nors aš jaunųjų žygiais labai abejoju." K.

PARDUODAMA dveji namai Brooklyne, Coney Island apylinkėje. Vienas dviejų seimų, kitas vienos. Kaina: \$17,500. Taip pat galima nuomoti \$100 mėnesiui. Kreiptis po 7 v. v.: Stella Gabling, 125 Beverly Rd., Huntington, L. I. Tel. Hamilton 3-2060.

ISNUOMOJAMA trijų kambarių butas gražiame name, svarioje sekcijoje, su šiluma ir kitais ištaisymais. Pageidaujama suaugusių šeima. Kreiptis: TA 7-0645.

PARDUODAMA du lensai, 16 mm. Eastman Kodak F: 1,9 25 mm. Kern Pailard. Yvar F: 2,8 75 mm. Kreiptis: STagg 2-0706.

PARDUODAMA Maisto krautuvė (grosernė) gražioje Woodhaveno sekcijoje. Darbo valandos nuo 7:30 iki 7 val. vak., išskyrus sekmdienius. Puiki proga jaunai porai. Apylinkėje daug lietuvių. Savininkas turi pasitraukti. Skambinti po 7 v. v. Tel. MI 2-4630.

PARDUODAMAS gražus maždaug 25 akrų žemės plotas garsoje Princetono apylinkėje. Grynas oras, taip pat geriausias darbo galimybes kvalifikuotiems technikiams žmonėms. Kreiptis: ALFONSAS ANDRULIS Hollow Rd., Skillman R. F. D. New Jersey. FLanders 9-5960.

"JOIN THE FIGHT AGAINST BOSS RULE" VOTE FOR DEMOCRATIC CANDIDATES 14th ASSEMBLY DISTRICT

JOSEPH J. ORLANDO — For Leader
STELLA B. KASTAVA — For Co-Leader
EDWARD V. GRONET — For Senator
JAMES J. AMELIA — For Assemblyman

KENNEDY DELEGATES TO THE NATIONAL CONVENTION

HYMAN L. SCHIFFER } Delegates
GEORGE E. SCANLON }
JOHN KOWALSKI } Alternate Delegates
ROMAN MIZGALSKI }

Champions of Labor * Lower Taxes * Honest and Decent Representatives
One For All And All For

SEN. JOHN F. KENNEDY FOR PRESIDENT

PRIMARY DAY — TUESDAY, JUNE 7th, 1960
POLLS OPEN FROM 3 TO 10 P.M.

Didžiausia paminklų gamybos
monė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas
3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdarcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI - PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ISNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

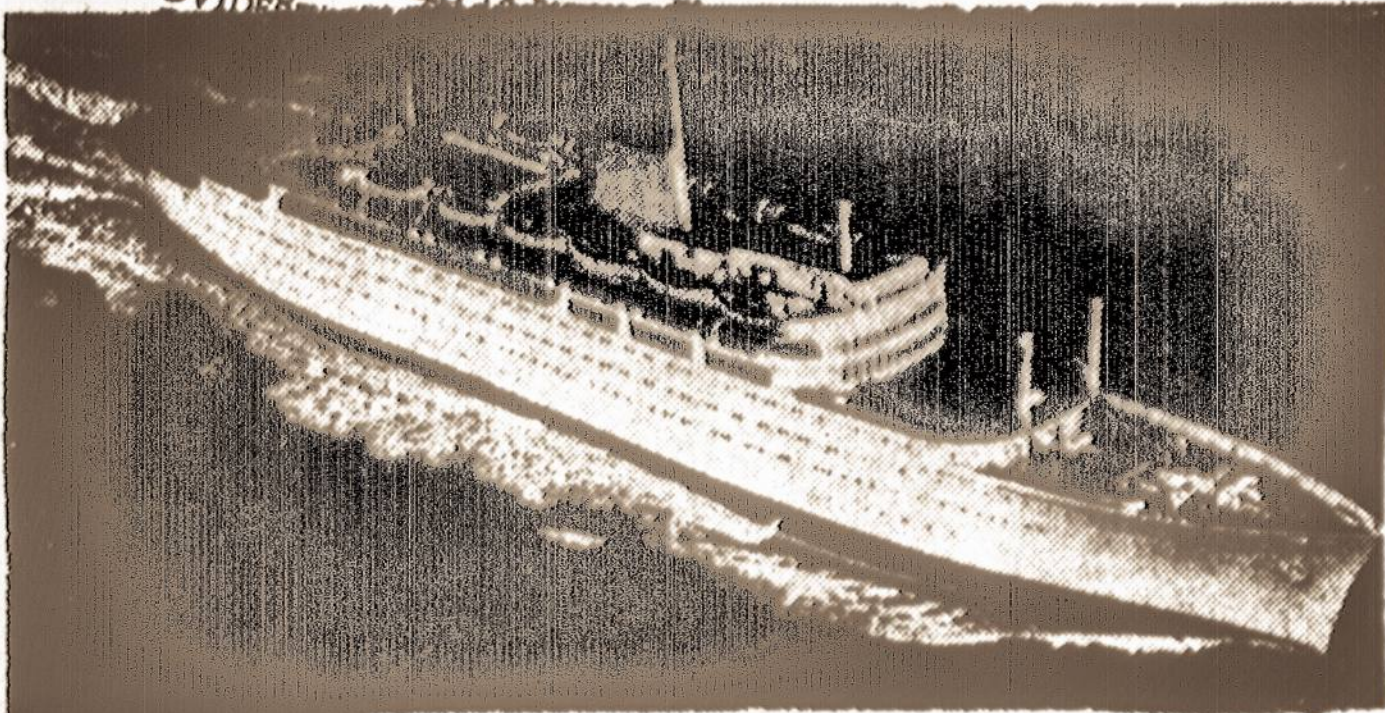
Joseph Andrusis

TRAVEL BUREAU

Bilietai parduodami visomis susisiekimo

pamonomėmis i visas pasaulio vietas

87-09 Jamaica Avenue Woodhaven, 21, N. Y.
Telefonas VI 7-4477

VIENYBĖ

P. JURGELA praneša, kad gegužės 30 parade, kaip ir kasmet, dalyvauja Amerikos Lietuvių Legiono Dariaus – Girėno postas su vėliavomis. Posto nariai tą dieną 10 val. ryte susirenka 74th St. ir Broadway, New Yorke.

D. BULGARAUŠKAITE, R. Frankaitė, L. Kaminskaitė, R. Kezys, G. Penikas ir T. Remeikis vyksta šį savaitgalį į Filisterių Skautų Sąjungos steigiamąjį suvažiavimą Linkų vasarvietėje, netoli Chicagos.

K. STEPONAVIČIUS su žmona, A. Strimavičienė su šeima ir kiti vienybiečiai iš Conn. valstijos buvo atvykę į Čiurlionio ansamblio koncertą bei Maironio mokyklos dešimtmečio minėjimą Brooklyne.

JONAS TREIGYS pardavė savo vasarvietę Westhampton, L. I., netoliese nusipirko namą ir ten apsigyveno. Vienybielis Treigys buvo vienas iš pirmųjų Lietuvių biznierių Long Island, be pertraukos išbuvęs biznyje nuo 1919 m.

O. ADUKAITIENĖ, gimusi Gutauskaitė, taip pat jos vyras Pranas Adukaitis, prašomi atsiliepti šiuo adresu: The Salvation Army, 546 Avenue of Americas, New York 11, N. Y.

INŽ. ARMUS VENCIVS, daktaro ir Viktorijos Vencių sūnus, po atostogų pas tėvus Massaset, L. I., su žmona ir vaikais (dukra ir sūnum), grįžo į Columbus, Ohio, Armus Vencius yra kalnų inžinierius.

O. KSCENAITIENĖ, iš Bronx, N. Y., mokėdama savo prenumeratą agentui J. Krunkliui, Vienybei paaukojo 5 dolerius.

VYT. UBAREVIČIUS ir T. Jagėla, Brooklyno lietuvių siuvėjų lokalo delegatai, išvyko į Amerikos siuvėjų unijos konvenciją Miami, Floridoje.

VYT. STASINSKAS, Lietuvos Konsulas, staiga susirgo ir buvo nuvežtas į Roosevelto ligoninę.

J. GRYBAUSKAS, Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos sekretorius, praneša, kad centro valdyba smerkia pavienu asmenų bendradarbiavimą su komunistais, taip pat keliones į okupuotą Lietuvą.

LIUDAS DOVYDENAS, rašytojas, gyvenęs savo ūkyje netoli Scranton, Pa., buvo atvykęs aplankyti dukters studijuojančios Columbia universitete.

STASYS ŽVIRBLIS, ilgametis Vienybės skaitytojas, mokėdamas savo prenumeratą, laikraščiui paaukojo 5 dolerius.

Lietuvių Sporto Klubo piknikas bus birželio 19 d. Idlewilde Inn., Rockaway Blvd. ir 248 gatvė.

Voyages Press, 35 W. 75th St., New York 23, N. Y., ruošia spaudai lietuvių poezijos rinkinį, apimantį 19 ir 20 simtmečius.

Dr. Halina Montvilienė - Mokslų Akademijos narė

Išvijos lietuvių visuomenė gali pasidžiaugti neeiliniu dr. Halinos Montvilienės laimėjimu JAV moksliniuose sluoksnuose. Šiomis dienomis ji buvo priimta į New York Academy of Sciences narius.

Ši Akademija turi per 15,000 narių, iš kurių dauguma yra tarptautinio masto mokslininkai, įvairių mokslinių šakų specialistai. Akademijos narių yra 57 valstybėse, kurių žymi dauguma yra iš JAV. Jos tikslas yra puoselėti mokslinio tyrimo sritį sudaryti tinkamas sąlygas mokslinių problemų gvildinimui ir plauti mokslinių tyrimų bei laimėjimų rezultatus.

Reikia pažymėti, kad Akademijos nariu gali būti priimtas tik tas mokslininkas, kurį rekomenduoja bent vienas šios Akademijos narys. Gavęs rekomendaciją, Akademijos Scientific Council balsuoja ar rekomenduojamąjį priimti, ar ne. Naujo nario priėmimą pri-

Dr. Halina Montvilienė

moj eilėj nulemia jo moksliniai darbai. Tokiu būdu kiekvienas kolegijos profesorius ar kitoje mokslinėje srityje dirbęs asmuo gali tapti šios Akademijos nariu. Pilnateisiai Akademijos nariai turi teisę rekomenduoti kitus narius.

Dr. Montvilienei praeitais metais New York University suteikė daktaro laipsnį matematikos srityje. Šiuo metu ji dirba RCA Institute, eidama atsakomyingas vyr. matematikės pareigas. Poros paskutinių mėnesių laikotarpyje dr. Montvilienė skaitė dvi paskaitas JAV moterų inžinierių S-gos susirinkimuose. Ji buvo kviesta į šios organizacijos valdybą, bet dėl laiko stokos šių pareigų apsiimti negalėjo.

Reikia pasidžiaugti, kad dr. Montvilienė šalia savo mokslinių darbų amerikiečių tarpe yra aktyvi dalyvė ir New Yorko lietuviškoje veikloje. Neseniai ji skaitė paskaitas New Yorko skautėms ir Lietuvių Moterų Atstovybės klubo susirinkimuose.

Gi Montvilų sūnus yra aktyvus studentiškame judėjime. Jis šiuo metu vadovauja studentų skautų Korp. Vytis New Yorko skyriui.

R. KEZYS

Maironio mokyklos dešimtmetis

Šiais metais Maironio mokykla švenčia savo darbo dešimtmetį. Per 10 metų ją baigė nemažas būrys mūsų jaunimo. Kiti jau sukūrė ir lietuviškas šeimas, dirba savo profesijose ir lietuvių kultūrinio gyvenimo atskirose srityse.

Mokyklos būstinė yra Apreiškimo parapijos patalpose. Klebonas kun. Norbertas Pakalnis yra mokyklos globėjas.

Tremtinių Draugijos valdyba, kurią sudarė pirm. dr. J. Pajaujis, kun. V. Pikturna, dr. Tercijonienė, V. Alksninis ir V. Maželis, 1950 m. įkūrė šią mokyklą. Maironio mokykla yra vienintelė lituanistinė mokykla New Yorke, kurioje mokosi 114 mokinių, veikia 8 klasės ir vaikų darželis.

Maironio mokykloje per dešimtį metų tikybą, lietuvių kalbą, Lietuvos istoriją ir geografiją, tautinius šokius ir dainas dėstė šie mokytojai: kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, dr. A. Šerkšnas, Pr. Naujokaitis, A. Bendorius, E. Putvytė, B. Kulys, V. Zelenkevičius, Č. Grincevičius, L. Vilkutaitienė, V. Jonuškaitė, J. Matulaitienė, A. Dimas, M. Liuberskis, V. Jocienė, J. Gerdvilienė, dail. V. K. Jonynas, Alf. Samušis, J. Košys, K. Šventoraitienė, A. Zubkienė, A. Šesplaukis, T. Banaitienė, A. Jankauskaitė, P. Gaurys, dr. V. Villamas, A. Landsbergis, B. Račkauskas, Vaškys, R. Kisielius, Aistienė, J. Kregždienė, E. Ruzgienė,

VI. Baltrušaitis, V. Lušytė, V. Strolia, E. Urbelienė.

1952 metais ją baigė 3 mokiniai,

1953 metais – 11,

1955 metais – 15,

1956 metais – 14,

1957 metais – 13,

1958 metais – 25,

1959 metais – 9,

1960 metais – būsimieji abiturientų – 12.

Maironio mokyklos vedėjais buvo dr. A. Šerkšnas, A. Samušis, E. Ruzgienė, A. Bendorius, T. Banaitienė ir Pr. Naujokaitis.

Be savo tiesioginio šeštadieninio darbo Maironio mokykla kas metai ruošia Kalėdų Eglutę, abiturientų išleistuves, radijo programėles. Vasario 16

ir Motinos dienos minėjimus: vaidinimus, dainas ir šokius.

Šį kartą savo dešimtmečio sukakties proga Maironio mokykla surengė platesnės apimties minėjimą. Buvo pakviestas Alfonso Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis iš Clevelando. Tai įvyko praeitą sekmadienį Brooklyno Academy of Music salėje.

Programoje, be ansamblio, dalyvavo mūsų visuomenei gerai žinoma solistė Aldona Stempuzienė. Pati programa savo turiniu buvo gana įvairi: pirmiausia dainavo mišrus choras, paskiau vyrų choras, o antrąjį dalygį, po pertraukos, moterų choras su kanklių orkestru ir vėl mišrus choras su kanklių orkestru. Be Aldonos Stempuzienės, kuri buvo svarbiausia šio koncerto solistė, taip pat pasirodė šie ansamblio solistai: Antanas Kavaliūnas, Aleksandras Liutkus ir Vytautas Malcanas. Solistas Verikaitis, kaip buvo skelbiama, ne dėl rengėjų priežasties, neatvyko.

Po koncerto, Apreiškimo parapijos salėje, įvyko Čiurlioniečių pagerbimas. Svečiai bei viešnios buvo vaišinami pačių šeiminių skaniais paruoštais valgiais bei gerimais. Buvo ir trumpa programa, kuriai vadovavo aktorius Kazys Vasiliauskas. Trumpai kalbėjo redaktorius J. Tysliava, muzikas J. Žilevičius, S. Gudas, J. Šlepetytis, solistė J. Augaitytė ir kiti.

KS, KS.

Svečiai ir viešnios Čiurlioniečių pagerbime, praeitą sekmadienį Brooklyne, Vasiliauskas, Dičpinigaitienė, Mikulskis, Rūtenis, Stempuzienė, Nasytis, Žilevičius, Mikulskienė, Levickienė, Samušis ir kt.

